

Татарстан Республикасы

Арча муниципаль районнының

Арча шәһәре муниципаль берәмлеке

Арча шәһәр Советы

422000, Арча ш. Совет мәйданы, 27

тел. 3-16-25, 3-12-35

Муниципальное образование

город Арск

Арского муниципального района
Республики Татарстан

Совет города Арск

422000, г. Арск, площадь Советская, 27

тел. 3-16-25, 3-12-35

**Арча шәһәр Советы
КАРАРЫ**

14 декабрь 2017 ел

№ 81

**Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы “Арча шәһәре”
муниципаль берәмлекенең жирле үзидарә органнарында муниципаль
норматив хокукий актлар реестрын оештыру һәм алыш бару тәртибе
турында**

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми
принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы, «Дәүләт
органнары һәм жирле үзидарә органнары эшчәнлеге турында мәгълүммәттән
файдалануны тәэмин итү хакында» 2009 елның 9 февралендәге 8-ФЗ номерлы
федераль законнар нигезендә, «Муниципаль норматив хокукий актлар
реестрларын алыш бару турында» 2016 елның 13 октябрендәге ПР-26-4
номерлы Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре Советы
президиумы каарын исәпкә алыш, Татарстан Республикасы Арча муниципаль
районнының “Арча шәһәре” муниципаль берәмлеке Уставына таянып, жирле
үзидарә органнары кабул иткән норматив хокукий базаны камилләштерү,
унификацияләү һәм норматив хокукий актларны исәпкә алуны системага салу,
аларның эшчәнлек турында мәгълүмәтның ачыклыгын тәэмин итү
максатларында Арча шәһәр Советы каарар бирде:

1. Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы “Арча шәһәре”
муниципаль берәмлекенең жирле үзидарә органнарында муниципаль норматив
хокукий актлар реестрларын алыш бару тәртибе турында нигезләмәне расларга
(1 нче күшымта).

2. Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы “Арча шәһәре”
муниципаль берәмлекенең жирле үзидарә органнарында муниципаль норматив
хокукий актлар реестрларын алыш баруга вәкаләтле вәкил итеп Арча шәһәр
башкарма комитетын билгеләргә.

3. Элеге каарарның 2 пунктында күрсәтелгән жирле үзидарә органнары
һәм аларның вәкаләтле бүлекчәләренә (затларга) әлеге каарарның 1 пункты

белэн расланган акт нигезендэ:

1) 2017 елның 31 декабренэ кадэр муниципаль норматив хокукий актлар реестрын булдырырга һәм аларны Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының рәсми сайтында, “Арча шәһәре” муниципаль берәмлеге бүлегендә урнаштырырга;

2) муниципаль норматив хокукий актлар реестрларын актуаль хәлдә алып баруны һәм аларны Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының рәсми сайтына урнаштыруны тәэммин итәргә.

4. Муниципаль норматив хокукий актлар реестрларын актуаль хәлдә тоту, шулай ук законнарга туры килми торган муниципаль норматив хокукий актларның үз көчләрен югалтуын тануны тәэммин итү, эшне башкаруга һәм документлар эйләнешенә жаваплы бүлекчәләргә (затларга) әлеге каарның 2 пунктында күрсәтелгән затларга муниципаль норматив хокукий актларга карата кергән мәгълүматны (массакүләм мәгълүмат чараларында, суд актларында, контроль яисә күзәтчелек органнары реакциясе актларында, хокукий экспертиза бәяләмәләрендә һәм башка актларда бастырып чыгару турында) тапшырырга, кергән көнгә йә, күрсәтелгән срокта тапшырылмаган очракта, әлеге каарның бүлекчәләренә йә 2 пунктында күрсәтелгән затларга муниципаль норматив хокукий актларга (массакүләм мәгълүмат чараларында, суд актларына бастырып чыгару турында) кертүне тәэммин итәргә.

5. Муниципаль район составына керүче жирлекләрнең жирле үзидарә органнарыннан жыелган өчен жаваплы вазыйфай зат белэн үзара хезмәттәшлекне оештырырга һәм муниципаль норматив хокукий актлар регистрына жирлек дәрәҗәсендәге муниципаль норматив хокукий актлар реестрларын алып баруны тәэммин итү максатларында алар турында белешмәләр һәм муниципаль норматив хокукий актлар жибәрү өчен Татарстан Республикасының муниципаль норматив хокукий актлары регистрына кертергә.

6. Әлеге каарны Татарстан Республикасы рәсми хокукий порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>) бастырып чыгарырга.

7. Әлеге каар рәсми басылып чыккан көннән үз көченә керә.

8. Әлеге каарның үтәлешен тикшереп торуны үз өстемә алам.

“Арча шәһәре” муниципаль
берәмлеге башлыгы,
Арча шәһәр Советы рәиссегорода Арсю

И.Г.Нуриев

Арча шәһәр Советының
«14» декабрь 2017 ел, №81
каарына күшүмтә

**Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы “Арча шәһәре”
муниципаль берәмлеге жирле үзидарә органнарында муниципаль
норматив хокукий актлар реестрын алыш бару тәртибе турында
Нигезләмә**

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. “Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында” 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, “Дәүләт органнары һәм жирле үзидарә органнары эшчәнлеге турында мәгълүммәттән файдалануны тәэмин итү хакында” 2009 елның 9 февралендәге 8-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы “Арча шәһәре” муниципаль берәмлекенән жирле үзидарә органнарында (алга таба - Нигезләмә, реестрлар, жирле үзидарә органнарында) кабул иткән норматив хокукий актларны унификацияләү һәм системага салу максатларында муниципаль норматив хокукий актлар реестрларын алыш бару тәртибе турында нигезләмә (алга таба - Нигезләмә, реестрлар, жирле үзидарә органнарында) тарафыннан кабул ителгән норматив хокукий актларны камилләштерү һәм системалаштыру максатларында) эшләнгән.

¹²1.2. Реестрлар жирле үзидарә органының норматив һәм норматив булмаган характердагы (хокук куллану актлары) актларын исәпкә алу өчен эш башкару һәм документлар әйләнеше булекчәләре һәм хезмәткәрләр алыш бара

¹ Билгеләнгән тәртиптә кабул ителгән (бастырылган) һәм билгеле бер формада хокукий нормаларны (үз-үзеңне тоту қагыйдәләрен) билгеләү, үзгәрту яисә гамәлдән чыгару өчен, ижтимагый мөнәсәбәтләрне жайга салуга яисә гамәлдәгә хокук мөнәсәбәтләрен үзгәртүгә яисә туктатуга юнәлдерелгән, билгеле бер формада кабул ителгән рәсми язма документ норматив дигәндә аңлашыла.

Акларның нормативларын билгеләү өчен кулланылырга мөмкин: Россия Федерациисе Федераль Собраниесе Дәүләт Думасының «Россия Федерациисе Конституция Судына мөрәҗәгать турында» 1996 елның 11 октябрендәге 781-П номерлы каары, Россия Федерациисе Юстиция министрлыгының «Федераль башкарма хакимият органнарының норматив хокукий актларын әзерләү һәм аларны дәүләт теркәве турындагы нигезләмәләрне раслау турында» 2007 елның 04 маенданы 88 номерлы боерыгы, Россия Федерациисе Югары Суды Пленумының «Норматив хокукий актларны дәгъвалиу турындагы эшләрне судлар тарафыннан карау практикасы турында» 2007 елның 29 октябрендәге 48 номерлы каары һәм башка документлары.

² Документның реквизиты буларак билгеләнә торган муниципаль норматив хокукий акт номеры жирле үзидарә органының актлар (норматив һәм хокук куллану) гомуми реестрының теркәү номеры була. Элеке Нигезләмә нигезендә алыш барылучы реестрлардагы актларның якынча номерлары бары тик эзләү яки статистик бурычларны хәл итү өчен генә билгеләнгән (мәсәлән, жирле үзидарә органының юридик хезмәтен гамәлгә ашырганда муниципалитетның норматив хокукий базасын мониторинглау).

торган муниципаль хокукий актларның гомуми реестрлары белән бер үк вакытта (параллель) алыш барыла һәм аларны тұлсыныча яки өлешчә алыштырмыйлар. Реестрлар муниципаль норматив хокукий актларны теркәү максатларына хезмәт итми.

1.3. Реестрлар түбәндәге бурычларны хәл итү өчен хезмәт итә:

норматив характердагы муниципаль хокукий актларны, алар турында белешмәләрне исәпкә алу, аларның законнарга туры килүен тикшереп тору;

коррупциягә каршы экспертиза уздыруның һәм муниципаль норматив хокукий актларны бастырып чыгаруның үз вакытында башкарылуын тикшереп тору, актларның һәм алар турында белешмәләрнең законнарда билгеләнгән очракларда вәкаләтле дәүләт хакимияте органнарына жибәрелүен үз вакытында тикшереп тору;

вәкиллекле орган, муниципаль берәмлек башлыгы, башкарма комитеты һәм жирле үзидарәнең башка органнары, аларның вазыйфаи затлары һәм аппаратлары эшчәнлеген оператив мәғълүмат бирү һәм белешмә белән тәэммин итү;

муниципалитетның норматив хокукий базасында гражданнарның һәм юридик затларның, шул исәптән хужалық итүче субъектларның, ижтимагый һәм башка кызыксынган оешмаларның, массакүләм мәғълүмат чараларның, контроль (кузәтчелек) органнарының һәм башкаларның файдалана алуын тәэммин итү.

³1.4. Реестр - һәркем өчен мөмкин булган рәвештә рәсмиләштерелгән (максус программа тәэмминатыннан файдаланмычы мәғълүматны чагылдырырга мөмкинлек бирә торган таблица форматында) һәм жирле үзидарә органының барлық муниципаль норматив хокукий актлары турында мәғълүматны нигезнәң 2 бүлегендә билгеләнгән тәртип нигезендә туплаган мәғълүматлар базасы.

1.5. “Арча шәһәре” муниципаль берәмлекенең жирле үзидарә органнарында муниципаль норматив хокукий актлар реестрларын алыш баруга вәкаләтле вәкил – Арча шәһәре башкарма комитеты.

⁴1.6. Муниципаль районның рәсми сайтында урнаштырыла торган реестрларның компьютер (цифрлы) версияләрен алыш бару өчен “Арча шәһәре” муниципаль берәмлеке башлыгы урынбасары билгеләнгән тәртиптә норматив-

³ Реестрлар белән эшләү өчен һәркем файдалана алышлык булу турындагы таләпне сылтамалар булеп бирудән файдаланып, документлар реестрларында зэләүне гамәлгә ашырырга мөмкинлек бирә торган программ тәэммин ителешне һәм компьютер технологияләре өлкәсендә максус белемнәргә ия булмаган гади кулланучы өчен мөмкин булган башка яңалыкларны куллану мөмкинлеген кире какмый.

Жирле үзидарә органнары тарафыннан, авторлық хокуклары турындагы законнар таләпләрен исәпкә алыш һәм үтәп, норматив хокукий база белән эшләү өчен максус программа тәэммин ителеше файдаланылырга мөмкин, әгәр бу таләпләр муниципаль берәмлекләрнең рәсми сайtlарына йөрүче кызыксынучы затларның мондый программалардан файдаланырга мөмкинлек бирсә.

⁴ Жирле үзидарә органының штатында система администраторы яисә әлеге эшне башкарырга вәкаләтле башка зат эшли торган муниципаль берәмлекнең рәсми сайтын алыш бару өчен жаваплы бүлекчәсе күрсәтелә.

хокукий актларны Арча муниципаль районы сайтында урнаштыручы органнар (затлар) белән хезмәттәшлек итә.

2. Реестрлар төзу һәм алыш бару

2.1. Реестрлар рус телендә электрон рәвештә алыш барыла.

2.2. Реестрга муниципаль норматив хокукий актлар турында белешмәләр кертелә:

басылып чыкканнарын да, басылып чыкмаганнарын да;

⁵ гамәлдәге, шулай ук үз көчен югалткан яисә башка актлар белән үзгәртелгән затлар;

башка актларга үзгәрешләр керту яисә көчләрне югалту турында, башка актларның гамәлдә булу срокларын туктатып тору яисә озайту турында.

2.3. Жирле үзидарәнең вәкиллекле органы аппаратында алыш барыла торган реестрларга (1, № 2 күшымталары) тубәндәге белешмәләр кертелә:

⁶ жирле референдумда кабул ителгән хокукий актлар рәвешендә рәсмиләштерелгән карарлар турында;

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының Арча шәһәр советы кабул иткән карарлар турында.

2.4. Муниципаль берәмлек башлыгы аппаратында алыш барылучы реестрга (3 нче күшымта) тубәндәге белешмәләр кертелә:

норматив характердагы карарлар турында;

норматив характердагы күрсәтмәләр турында (норматив характерга ия аерым нигезләмәләр булган).

2.5. Муниципаль берәмлекнең башкарма комитеты аппаратында алыш барыла торган реестрга (4 нче күшымта) тубәндәге белешмәләр кертелә:

норматив характердагы карарлар турында;

норматив характердагы күрсәтмәләр турында (норматив характерга ия аерым нигезләмәләр булган).

2.6. Нигезләмәнең 2.3-2.5 пунктларында күрсәтелмәгән муниципаль берәмлекнең башка жирле үзидарә органнары аппаратларында алыш баручы реестрларга тубәндәгеләр керә:

норматив характердагы күрсәтмәләр турында (норматив характерга ия аерым нигезләмәләр булган очракта);

норматив характердагы (норматив характердагы аерым нигезләмәләр булган) бөерыклар турында.

2.7. Реестрга тубәндәге белешмәләр кертелә:

хокукий акт төре (хокукий актларның һәр төре буенча аерым исемлек алыш барырга тәкъдим ителә);

⁵ Элеге нигезләмә максатлары өчен үз көчен югалткан дип тану турындагы актлар дигәндә шулай ук аларны гамәлдән чыгару, гамәлдә түгел дип тану турындагы актлар анлашыла.

⁶ Элеге үрнәк акттан файдаланганда, вәкаләтле орган вәкаләтләрен гражданнар жыны гамәлгә ашыра торган авыл жирлекләренең жирле үзидарә органнары актларын эшләү өчен нигезләмәнең пункты тиешле редакциядә китерелә.

кабул итү датасы;

теркәү номеры (эш башкаруның һәм документлар әйләнешенең әйдәүче бүлекчәсе тарафыннан муниципаль хокукий актларның тиешле реестрында билгеләнгән);

исем (булган очракта).

2.8. Реестрга муниципаль норматив хокукий актлар түрүнде түбәндәге өстәмә белешмәләр кертелергә тиеш:

бастырып чыгару (халыкка житкерү) түрүнде;

үзгәрешләр кертү (көчләрне югалту), суд тарафыннан гамәлдә түгел дип тану түрүнде.

⁷2.8.1. Реестрга муниципаль норматив хокукий актлар түрүнде башка өстәмә мәгълүмат кертелергә мөмкин.

2.9. Муниципаль норматив хокукий актлар түрүндагы белешмәләр актлар кабул итү (басылу) датасы нигезендә реестрларда хронологик тәртиптә урнаштырыла.

2.10. Жирле үзидарә органнары житәкчеләре Нигезләмәнең 2.7, 2.8 пунктларында каралган мәгълүматны курсәтелгән бүлекчәләргә (затларга) Нигезләмәнең 1.5 пунктында курсәтелгән затларга Нигезләмәнең 2.7, 2.8 пунктларында каралган мәгълүматны курсәтелгән срокта керү (формалаштыру) көнендә йә, курсәтелгән срокта тапшыру мөмкин булмаган очракта, киләсе эш көненнән дә сонга калмычча тапшыруны тапшыралар.

Реестрларга яңа кабул ителгән муниципаль норматив хокукий актлар текстлары (яки элек реестрга кертелмәгән хокукий база мониторингы нәтижәсендә ачыкланган актлар) күшымта итеп бирелә.

2.11. Нигезләмәнең 1.5 пунктында курсәтелгән бүлекләрне яисә затларны Нигезләмәнең 2.10 пунктында курсәтелгән мәгълүматны эшкәртәләр һәм реестрларга кертәләр, шулай ук аны муниципаль норматив хокукий актларның күшымта итеп бирелгән текстлары белән бергә Нигезләмәнең 1.6 пункты белән билгеләнгән бүлекчәләргә (җаваплы затларга) түбәндәгә эш көненнән дә сонга калмычча жибәрәләр.

Үзгәрешләр кертә торган актлар кергәндә, жиде эш көне эчендә муниципаль берәмлекнең рәсми сайтында урнаштыру өчен үзгәрә торган муниципаль норматив хокукий актларның актуаль редакцияләре төзелә һәм жибәрелә.

Нигезләмәнең 1.6 пункты белән билгеләнгән бүлекчәләр (затлар) реестрның актуаль редакциясен муниципаль берәмлек сайтында һәм

⁷ «Дәүләт органнары һәм жирле үзидарә органнары эшчәнлеге түрүнде мәгълуматтан файдалануны тәэммин итү хакында» 2009 елның 9 февралендәге 8-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясындагы 2 өлеше нигезендә Интернет чөлтәрендә урнаштырыла торган реестрларга муниципаль норматив хокукий актлар һәм аларга бәйле нормалар билгеләү эшчәнлеге түрүнде башка мәгълүмат кертелергә мөмкин. Эчке файдалануда әйдәүче реестрларга кертелә торган мәгълүмат исемлеге жирле үзидарә органнары хәл итә торган максатлардан һәм бурычлардан чыгыш, өстәмә рәвештә кинәйтлергә мөмкин.

Нигезләмәнең 2.10 пунктындагы икенче абзацында, 2.11 пункттындагы икенче абзацында күрсәтелгән актларның текстларын урнаштыралар, көргөн көннән алыш бер эш көненнән дә соңга калмыйча.

Жирле үзидарә органнарының норматив хокукий актлары, муниципаль берәмлекнең рәсми сайты турындагы мәгълүматны үз эченә алган бүлекләрдә реестрлар тиешле жирле үзидарә органнарының муниципаль норматив хокукий актлары исемлегенең беренче файллары буларак урнаштырыла. Үзгәртелә торган муниципаль норматив хокукий актларның актуаль редакцияләре текстлары турыдан-туры норматив хокукий актларга үзгәрешләр кертә торган актларга урнаштырыла, алар турында белешмәләрне урнаштыру тәртибенә ярашлы тәртиптә Нигезләмәнең 2.9 пункты белән билгеләнгән реестрларда урнаштырыла.

2.13. Дәүләт серен тәшкил итүче белешмәләр (конфиденциаль характердагы башка белешмәләр) булган очракта, 2.10 пункттының икенче абзацында, 2.11 пункттының икенче абзацында күрсәтелгән муниципаль норматив хокукий актлар текстлары муниципаль берәмлекнең рәсми сайтында урнаштырылырга тиеш түгел. Мондый актлар турындагы мәгълүмат аларның эчтәлеген аcharга мөмкинлек бирми торган өлешләргә кертелергә мөмкин.

3. Реестрлардагы мәгълүматны бирү тәртибе һәм шартлары. Мәгълүмат элемтәсенең башка мәсьәләләре

3.1. Реестрлардагы мәгълүматның һәркем файдалана алышлык булуы муниципаль берәмлекнең рәсми сайтында урнаштырыла. Аны қызыксынучы затлар тарафыннан электрон образлар (файллар) рәвешендә табу чикләнми.

3.2. Реестрлардагы һәм законнарда каралган очракларда вәкаләтле органнарга тапшырылырга (бирелергә) тиешле белешмәләрне тапшыру (бирү) тиешле норматив хокукий актларда билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

3.3. “Татарстан Республикасы муниципаль районнарының жирле үзидарә органнарына муниципаль районага керүче жирлекләрдән Татарстан Республикасының муниципаль норматив хокукий актлары регистрын алыш бару өчен кирәклे мәгълүматны жыю буенча Татарстан Республикасының дәүләт вәкаләтләрен бирү турында” 2015 елның 3 ноябрендәге 92-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә жаваплы затлар күрсәтелгән белешмәләрне жыйган өчен муниципаль район составына керүче жирлекләрнен жирле үзидарә органнары белән жирлекләрдә тиешле реестрлар алыш баруны тәэмин итү максатларында үзара эшчәнлекне (килешү буенча) оештыралар.

4. Реестрлар алыш бару тәртибен бозган өчен жаваплылык

4.1. Нигезләмәнең 1.5, 1.6, 2.10 пунктларында күрсәтелгән житәкчеләр һәм башка вәкаләтле затлар, Нигезләмәдә билгеләнгән реестрларны алыш бару тәртибен бозган өчен, дисциплинар жаваплы (яисә жаваплылыкның башка күрсәтелгән төре) булалар.

Татарстан Республикасы
Арча муниципаль районының
“Арча шәнәре” муниципаль берәмлегенен
жирле Узидарә органнарында
муниципаль норматив хокукуй
актлар реестрын алыш бару
тартыбенә | нче күпкүмтә

Тагарстан Республикасы Арча муниципаль районы Арча шәһер Советының
муниципаль норматив хокуккий актлар (каарлар)
ИСЕМДЕГЕ

Татарстан Республикасы

Арча муниципаль районының
“Арча шаһәре” муниципаль берәмлекенен
жирле Узидарә органнырында
муниципаль норматив хоккуй
актлар реестрын алыш бару

Тәртібене 2 нүхе күштімдік

Тагарстан Республикасы Арча муниципаль районы Арча шәркө Советтынын муниципаль норматив хокуктый актлар рөвешенде рәсмиләштерелгән жирле референдумнарда кабул ителгән караптар

Исемлере

Дәрежелер				
20 ел				
Карар				

Дәрежелер

Татарстан Республикасы Араслауинициаль районни Арча шеңбер башкарма комитеттыйн муниципаль норматив хокуккий актлары
Исемдегене

Дәрежелер				
20 ел				
Карар				
№	кабул журналы	Акт номеры	Акт исеме	Ресми басылыштыгы (журналда жарысы) * Искерекелер

Дәрежелер

Дәрежелер

Карар

* «Мисаллар» графасы мунисипалитеттерин тиешле хеметтере (бүлекчелдер) тарафынан хөл ителе торган бурынчардан чылбыр, яна графалар белен алмаштырылса мөмкин. Мәсален, урыннардагы юристлар очен, нормотворик эпине оештыру очен кирекле мэгълуматны тәртик салу максаттарында, табилига «Өстемә белешмәләр» диген граффарны көрту максатка яратыны булсын иле («Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлары регистры турында» 2009 елнын 9 февралендәгэ 14-ГРЗ номерлы экспертиза уздыру туралыда» 2009 елнын 17 июлендәгэ 172-ФЗ номеры Федераль закон нигезендә кабул итеплән чаралар хакында тамга, «Коррупцияга каршы экспертиза уздыру туралы» 2009 елнын 9 февралендәгэ 14-ГРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законында билгеленгән талапмен Узелеше тарафында тиешләрнән тараптар хаваритлар («Коррупцияга каршы экспертиза ясау туралы» Федераль закон нигезендә кабул итеплән чаралар хакында тамга), «Коррупцияга каршы экспертиза ясау туралы» (норматив хокукый актлар һәм норматив хокукый актлар проектларында норматив хокукый актлар һәм норматив хокукый актлар проектлары турында). Шулай ук тиешле тамгалаclar (з-үзенне контролльде тогту) магъдимат и функциясенен тыш булдыра мөмкин. Күрсөтөлгөн очракларда таблица Нигезләмәнен 2.8.1 пунктны нигезендә реестрга көртеле торган белешмелерне искеңе аны шөзөле.